

Budapestre vonatkozó ujságyikkek

Szerző: D. A.

Cím: Serly Lajos színhaza

Forrás: Bp. Hírlap.

Bp.

(Hely)

1921. vi. 27.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Kisfaludy Színház (Óbuda)

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Serly Lajos színhaza.

— Az óbudai Kisfaludy Színház huszonöt éves jubileuma. —

Serly Lajos, a kitünő zeneszerző, a régi Népszínháznak éveken át volt jeles karmestere, ez előtt huszonöt esztendővel elhatározta, hogy Óbudán, a főváros legelhagyottabb városrészében, a magyar nyelv és kultúra terjesztésére színházat épít. Terve végrehajtására a Dunaparton lévő Goldberger-féle kétképfestőgyár dűledező épülete látszott legalkalmasabbnak. Saját költségén csakhamar színházzá alakította át a rozoga épületet, a melyet 1885. decemberben nyitott meg Kisfaludy Károlynak *Pártütők* című vígjátékával. Serly Lajos belefektette az óbudai színházba fáradságos munkájának minden keresményét, lelkületének teljes idealizmusát. Vendégszerepeltette *Blaha* Lujzát, nemkülönben a főváros sok más nevezetes művészt is, de minden törekvése meddő maradt, mert a nagyobbára németajku lakosság közönyös maradat és tartózkodott a magyar színház látogatásától. Serly Lajos alig egy évi nehéz küzdelem után, vagyona föladozásával, kénytelen volt a további kísérletezést abbahagyni.

A Kisfaludy Károly nevét viselő színház ezután sokáig zárva maradt, a míg újból való megnyitására *Rakodczay* Pál, a néhány héttel ezelőtt elhunyt, ideális gondolkozású színműíró és színész, nem vállalkozott. *Rakodczay* a magyar irodalom legjelesebb termékei mellett kifogástalan Shakespeare-előadásokkal is igyekezett színházának állandó közönséget szerezni. Egy rövid évad után azonban ő is fájdalmasan győződött meg arról, hogy itt minden áldozat és nemes törekvés kudarcot vall a lakosság teljes nemtörődömségén. Hosszabb szünetelés után *Kövessey* Albert kísérletezett, hogy a magyar kultúrának Óbudán tért hódítson. Rövid idő múlva azonban, szomorú tapasztalások árán, ő is kénytelen volt hazafias missziójáról lemondani. Utána még számosan próbálták a halottat életrekelteni. A színházban egyre-másra váltakoztak a kabarék, mozik, varieték és mindenféle mutatványos vállalatok, a melyeknek működése többnyire

nagy botrányal végződött.

Végre ezelőtt nyolc esztendővel új bérlő jelentkezett *Kapossy* Ernő zemélyében. Már előre is kicsinyléssel és sajnálkozással fogadták az új vállalkozót, a ki azonban nem riadt vissza sem a színház szerencsétlen fekvésétől, sem a közönség rideg közönyösségétől, hanem rjongó lelkesedéssel, acélos akarattal és fáradhatatlan energiával öntudatos munkába fogott. Eleinte nevelésesen olcsó helyárakkal és vegyes kabaréműsorral lassacskán a színházba szoktatta a városnegyed munkásosztályát, a melynek a szórakozásnak ez a neme csakhamar nélkülözhetetlenné vált. A műsort az agilis igazgató fokozatosan kibővítette, majd — miután néhány esztendővel ezelőtt a régi rozoga színházat díszesen renováltatta — szakított a régi módszerrel és kizáróan egész estét betöltő színdarabokat hozott színre. És megtörtént a csoda! Az óbudai közönség nemcsak odaszokott a színházba, de annyira megkedvelte, hogy tódult az előadásokra. Érdekes, hogy ez a naiv, vegyesajku közönség most a magyar írók és Shakespeare remekművei mellett leginkább a halottakból föltámasztott magyar népszínműveket szereti. Ennek kiáltó bizonyítéka, hogy a színház műsorát több mint egy harmadrészben kizáróan népszínművek töltötték be. Így szolgálta *Kapossy* Ernő Óbudán nyolc éven át a magyar kultúra ügyét és így juttatta el *Serly* színházát negyedszázados jubileumához. Most, a mikor nyolc évi fáradhatatlan munka után bucsuelőadását tartotta, az óbudai közönség olyan tüntető óvációban részesítette, a melyben csak azoknak lehet részük, a kik a nép lelkéhez az utat meg tudják találni.

Serly Lajos — a kitől három évvel ezelőtt szomorúan panaszos levelet kaptam — most New-Yorkban, zongoraleckék adásával keresi mindennapi kenyerét. De úgy sejtem, hogy nagy nyomoruságában is boldognak érezné magát, ha tudomására jutna, hogy ideálja megvalósult, hogy Óbudán állandó otthonra talált az általa alapított színházban a magyar kultúra, a magyar nyelv, a magyar színészet.

D. A.

Budapest főváros háziyomdája 1919.